

Alkoholmentes italok értékelése 2006-ban

Kiss Gáborné

ÖSSZEFOGLALÓ

A SZERZŐ ÖSSZEFOGLALTA A MAGYARORSZÁGI ALKOHOLMENTES ITALGYÁRTÁS (ÜDÍTŐITAL, GYÜMÖLCSLÉ, ÁSVÁNYVÍZ) 2006. ÉVI EREDMÉNYEIT ÉS ENNEK 2007. ÉVRE VÁRHATÓ ALAKULÁSÁT.

INHALT

DIE AUTORIN FASSTE DIE ERGEBNISSE DER PRODUKTION DER ALKOHOLFREIEN GETRÄNKE (ERFRISCHUNGSGETRÄNKE, FRUCHTSAFT, MINERALWASSER) FÜR 2006 UND AUCH DIE ENTWICKLUNG DIESER DATEN FÜR 2007 ZUSAMMEN.

SUMMARY

THE AUTHOR SUMMED UP THE PRODUCTION RESULTS OF NON-ALCOHOLIC DRINKS (SOFT DRINKS, FRUIT JUICE AND MINERAL WATER) IN HUNGARY FOR 2006 AND ALSO THE DEVELOPMENT THEREOF TO BE EXPECTED FOR 2007.

Általános értékelés

Az egészségre kedvező hatását alkoholmentes italok fogyasztása Magyarországon az elmúlt évtizedben folyamatosan növekedett, és napjainkban összességében megegyező az európai középmezőnyvel. Ebbe az árucsoportba az ásványvíz, a szénsavas üdítőitalok és a köznapi nyelven csak gyümölcslekként ismert termékek tartoznak. Az alkoholmentes italok egy főre jutó fogyasztása 10 év alatt kétszeresére nőtt, és 2006-ban elérte az évi 195 litert.

A magyarországi alkoholmentes italok piacából – bár az ásványvizek gyors térnyerése miatt csökkenő mértékben – 2004. évig a szénsavas üdítőitalok részesedése volt a legnagyobb, az összes egy főre jutó fogyasztás mintegy 40%-a. 2005. évben ez megváltozott, a vezető szerepet az ásványvíz vette át. 2006. évben ez a tendencia tovább folytatódott, az ásványvizek már 44%-ot meghaladó részesedéssel előzték meg a 34% részarányú üdítőitalokat. A szerkezet változása tartósan ígérkezik. Az alkoholmentes italokon belül ez az a termékcsoport, ahol a jövőben is jelentősebb növekedés prognosztizálható, tekintettel arra, hogy a gazdaságilag fejlett országok fogyasztásától itt még tapasztalható elmaradás.

2007. évben – figyelembe véve a termékek iránti igény jelentős időjárás függőségét – átlagos hőmérsékletekkel számolva, az ásványvizek egy főre jutó fogyasztása várhatólag eléri a 95 litert, míg az üdítőitaloknál és a gyümölcslevekkel nem számíthatunk a 2006. évhez képest jelentősebb változásra.

A rendkívül széles választékban gyártott, az éles verseny miatt alacsonynak mondható árszinten tartott, a kereskedelemben folyamatosan akciózott alkohol-

mentes italoknál 2007. évben átlagosan inflációt követő, 6–8% közötti árnövekedés prognosztizálható. Ezen belül a gyümölcslevekkel várható nagyobb ármozgás, tekintettel arra, hogy ebben az árucsoportban az általános költségnövekedési tényezőkön (energia árak, munkabérek és közterhek, stb.) túlmenően jelentős alapanyagár növekedést jelent a kiugróan gyenge narancstermés is.

Szénsavas üdítőitalok

A szénsavas üdítőitaloknál a forgalom tendenciája évek óta szinte stagnáló, eltekintve néhány, a kedvezőtlen időjárás miatt gyengébb évtől. Az országban előállított 650–700 millió liter/év szénsavas üdítőitalt gyakorlatilag teljes egészében belpiacon értékesítik, európai viszonylatban is magasnak számító egy főre jutó fogyasztást eredményezve.

Az üdítőital a fajlagosan magas szállítási költségek miatt tipikusan nem export cikk. A belföldi igényeket, úgy, mint hazánkban is, jellemzően saját gyártásból elégítik ki, a külkereskedelem kizárólag a választék bővítését szolgálja. Magyarországon az export-import volumene nagyságrendileg megegyező, mindkét irányban stagnáló, mintegy 1 millió liter/év.

A fogyasztói igények változására fokozódik a csökkentett cukortartalmú, vagy kizárólag mesterséges édesítőszeret tartalmazó, alacsonyabb energia tartalmú, light termékek térnyerése, tekintettel, az ezzel kapcsolatos, világviszonylatban terjedő, elhízás megelőzését célzó kampányokra. Ezek hatására a fogyasztók egyre nagyobb érdeklődést mutatnak a „kalória mentes”, „light” termékek, és a különböző gyümölcsökkel ízesített, cukormentes, ásványvizek iránt. Új lehető-

ségként, növekvő a vitamin- és fehérjedús sportitalok fogyasztása.

Átlagos időjárást feltételezve 2007-ben is a 2006. évben elért forgalommal számolhatunk az üdítőitaloknál. Kedvezőtlen nyár esetén forgalomcsökkenés prognosztizálható.

Gyümölcslevek

A magyar gyümölcsle gyártás mintegy 600 millió liter/év, termelő kapacitással rendelkezik, melynek kihasználtsága csak részleges. 2006. évben, az előző évekhez hasonlóan, 500 millió liter gyümölcslevet állítottak elő, melynek mintegy 80%-át belföldön értékesítették, 20%-át exportálták, elsősorban a már hagyományosnak számító keleti piacokra. 2007. évben hasonló termelési volumen, és Bulgária valamint Románia EU taggá, ezzel új versenytársá válásával némileg csökkenő export prognosztizálható.

Az import hagyományosan ebből a termékcsoportból sem volt jelentős, EU tagságunkig alig haladta meg a fogyasztás 1–2%-át. Ezen a területen változás figyelhető meg. A több országban érintett gyártók termeléskoncentrációja következményeként, 2006. évben már behozatalból származott az összfogyasztás mintegy 15%-a, és 2007. évben további növekedésre számolhatunk.

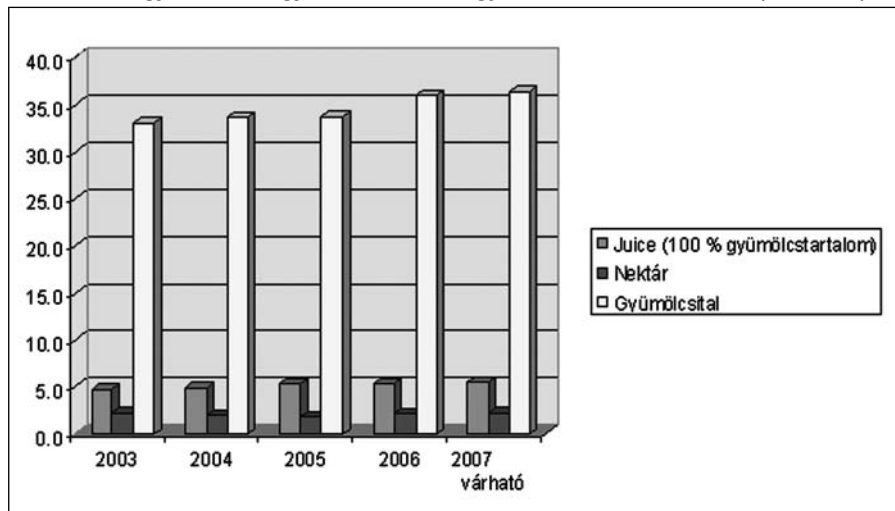
A gyümölcslevek körébe tartoznak – gyümölcsle tartalom szerinti megkülönböztetéssel – a 100%-os levek, a nektárok és az alacsony gyümölcsstartalmú italok. Az elmúlt években bekövetkezett lassú fogyasztásnövekedés jellemzően az alacsony gyümölcsstartalmú, olcsóbb italoknál jelentkezik.

E termékcsoport térnyerése a vásárlóerő korlátaira, és az ebben a körben meg-

A belföldi gyümölcsléfogyasztás alakulása gyümölcslé tartalom szerint (liter/fő/év)

Termék	2003	2004	2005	2006	2007 várható
Juice (100% gyümölcstartalom)	4.8	4.9	5.3	5.3	5.4
Nektár	2.2	2.0	1.8	2.1	2.2
Gyümölcstital	33.0	33.6	33.7	36.0	36.4
Összesen	40.0	40.5	40.8	43.4	44.0

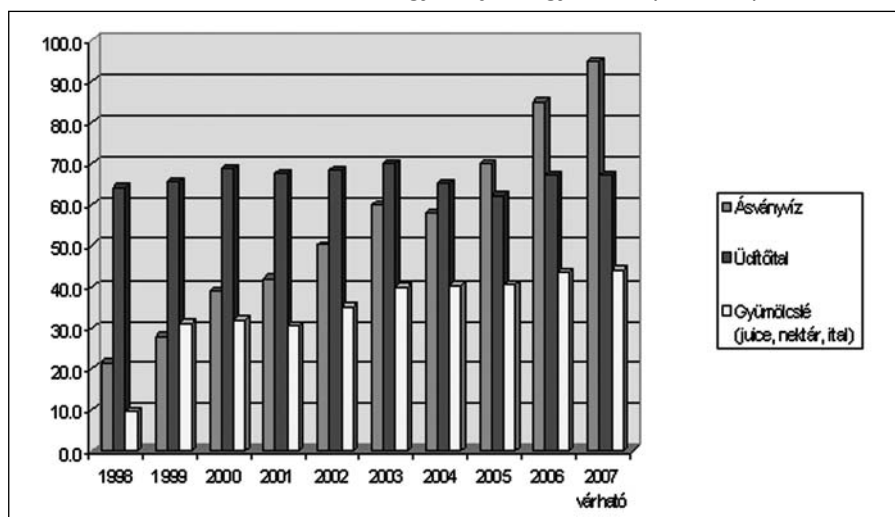
A belföldi gyümölcsléfogyasztás alakulása gyümölcslé tartalom szerint (liter/fő/év)

Az alkoholmentes italok egy főre jutó fogyasztása (liter/fő/év)

Termék	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007 várható
Ásványvíz	21.5	28.1	39.2	42.0	50.0	59.8	58.0	70.0	85.0	95.0
Üdítőital	64.3	65.5	68.6	67.6	68.5	70.0	65.2	62.1	67.0	67.0
Gyümölcslé (juice, nektár, ital)	9.7	31.3	31.8	30.5	35.0	40.0	40.5	40.8	43.4	44.0

Az alkoholmentes italok egy főre jutó fogyasztása (liter/fő/év)

jelent új italok széles választékára vezethető vissza, itt kiemelve a jegesteák egyre bővülő választékát. A jegesteák fogyasztása, új szegmensként, folyamatosan növekszik, 2006-ban elérte a fejenkénti 8,2 litert, a 2003. éves 4,7 literrel szemben.

Tekintettel a fizetőképes kereslet várható alakulására, az alacsonyabb gyümölcslé tartalmú italok „sikerének” tendenciája a közeljövőben lényegesen nem változik.

Az alkoholmentes italok közül a gyümölcslévek a legkevésbé időjárás érzékenyek, így egy nem kiugróan kedvezőtlen nyár itt várhatólag 2007. évben nem csökkenti a fogyasztást, és számíthatunk további néhány % forgalombővülésre.

Ásványvizek

A magyar ásványvizek nagyon értékes, élettanilag kedvező mennyiségű és összetételű ásványi anyagot tartalmazó élelmiszerek. Napjainkban Magyarországon közel 100 kút és forrás szolgáltat elismert, természetes ásványvizet, amelyek közül kb. 40 vizét palackozzák.

A természetes ásványvizet háromféle változatban – szénsavval dúsítva, enyhén szénsavas formában és szénsavmentesen – palackozzák. A hazai fogyasztók hagyományosan a szénsavval dúsított termékeket kedvelik jobban, de a növekedési ütem a csendes, és szénsavmentes ásványvizeknél lényegesen gyorsabb.

A hazai palackozott vizek döntő többsége természetes ásványvíz, de – a nemzetközi gyakorlatnak megfelelően – forrásvíz, ásványi anyaggal dúsított ivóvíz, és ivóvíz is van forgalomban.

Külföldről napjainkig jelentősebb volumenben nem érkeztek palackozott vizek, így a választék ebben a termék csoportban jellemzően hazai termék. Az export sem számottevő.

Átlagos időjárást feltételezve is az elmúlt években tapasztaltakhoz képest lassuló növekedéssel számolhatunk 2007-ben az ásványvizeknél. Kedvezőtlen nyár esetén a növekedési ütem nagyobb lassulása prognosztizálható.

Szerző: Kiss Gáborné titkár
Magyarországi Üdítőital-, Gyümölcslé- és Ásványvízgyártók Szövetsége